

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD
YÜKSEK İSTİŞARE KONSEYİ BAŞKANI
MUSTAFA V. KOÇ'UN
YÜKSEK İSTİŞARE KONSEYİ
AÇILIŞ KONUŞMASI

01 Mart 2007
Sabancı Center, İstanbul

TÜSİAD AVRUPA SANAYİ VE İŞVERENLER KONFEDERASYONLARI BİRLİĞİ (UNICE) ÜYESİDİR.

İstanbul : Meşrutiyet Cad. No: 74 Tepebaşı 34420 İstanbul - Türkiye
Ankara : İnan Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara - Türkiye
Brüksel : 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C. : 1250 24th Street, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin : Mörkisches Ufer, 28 10179 Berlin-Mitte - Germany
Paris : 12, Rue Godot de Mauroy 75009 Paris - France

Tel: (90-212) 249 19 29
Tel: (90-312) 468 10 11
Tel: (32-2) 736 40 47
Tel: (1-202) 776 77 70
Tel: (49-30) 28 878 6300
Tel: (33-1) 426 516 40

Faks: (90-212) 249 13 50
Faks: (90-312) 428 86 76
Faks: (32-2) 736 39 93
Faks: (1-202) 776 77 71
Faks: (49-30) 28 878 6399
Faks: (33-1) 426 516 99

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad-us.org
e-mail: info@tusiad-de.org
e-mail: satan@tusiad.org

web: www.tusiad.org

Değerli üyeler, değerli basın mensupları

TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bundan bir ay kadar önce, derneğimizin genel kurulu dolayısıyla bir araya geldiğimizde, iki noktanın üzerinde önemle durmaya çalışmışım. Birincisi, Türkiye'nin son derece hareketli yapısı, her gün değişen gündemi içinde, toplum olarak nereden gelip nereye gittiğimizi unutmamamız gerektiği. İkincisi de, kısa vadenin girdaplarının bizi aşağı çekmesine izin vermeyerek, toplumsal hedeflerimiz konusunda inanç tazelememizdi. Bugün her ikisine de hala şiddetle ihtiyacımız var.

Türkiye, 20. Yüzyılın ilk çeyreğinde, dünyanın hayranlıkla izlediği bir dizi devrimle gelişme yönünü kuşkuyla yer bırakmayacak biçimde tarif etti. Cumhuriyet'in kuruluşu ile birlikte başlattığımız değişim süreci, bugüne kadar kesintisiz biçimde sürdü.

Son yirmi yılda bu değişim, küresel gelişmelerin de etkisiyle baş döndürücü bir hız kazandı. Piyasa ekonomisine geçtik, küresel ekonomiye entegre olmaya başladık, demokratik standartlarımızı yükselttik, sivil toplumun gelişmesi yönünde ciddi mesafeler kat ettik. Özellikle AB'ne tam üyelik hedefi sayesinde önemli reformları gündemine alabilen ve gerçekleştirebilen bir ülke olduk.

Bütün bunların düz bir çizgi üzerinde gerçekleşmesi mümkün değildi. İnişler çıkışlar, geri dönüşler, ileri doğru atılımlar gerçekleştirdik. Çeşitli dönemeçlerde yavaşladık, durakladık.

Aslında bugün de böyle bir duraklama duygusu içindeyiz. İlk bakışta bu duraklamaya birçok haklı sebep bulunabilir.

Avrupa Birliği bize engel çıkartıyor.

Geleneksel müttefikimiz ABD, bazı hassas konularımızda yanımızda yer almıyor. PKK konusunda somut adım atmayarak, Kerkük'te tarihsel gerçeklere ters düşecek bir sonuç vermesi kaçınılmaz referandumda ısrar ederek ilişkileri geriyor. Bir de Ermeni soykırımını iddiaları ile ilgili bir kararın kongreden geçme ihtimali kaygıları artırıyor.

Kafkasya, İran, Irak, Suriye, Lübnan, Filistin, İsrail, Kıbrıs, Yunanistan'dan oluşan bir ateş çemberinin ortasında kalmış gibiyiz.

Yorgunluk, küskünlük, dünyaya düşman olma ve içine kapanma ruh halleri sinsice zihnimizi işgal ediyor. Bir de kendi içimizdeki gerilimler, karşıtlıklar, değişim korkusundan kaynaklanan dirençler, umudumuzu iyice kırarak bir atmosferi her gün biraz daha besliyor.

Oysa bizim bütün bu duygulara teslim olma, başlattığımız büyük değişim sürecini aksatma lüksümüz yok.

Basit gerçeklere baktığımızda bunun nedenini hemen görebiliriz.

Nüfusumuz 70 milyonu aştı. Önümüzdeki on yılda 5-6 milyon kişiye istihdam yaratmamız gerekiyor.

Bu karmaşık bir mesele: yılda ortalama yüzde 7 büyüyeceksiniz. Katma değeri ve rekabet gücü yüksek yeni iş alanları yaratacaksınız. Bunlara uygun kalifiye insan kaynaklarını yetiştireceksiniz. Yabancı sermayeyi cezp edeceksiniz. Teknoloji kullanımını, inovasyon kapasitesini, AR-GE harcamalarını artıracaksınız. Enerji açığınızı güvenli biçimde kapatmayı garanti altına alacaksınız. Bilgi toplumunun gerektirdiği altyapıları kuracaksınız. Hızlı büyümenin ve yapısal değişimin yaratacağı sosyal sorunları çözerek ilerleyeceksiniz. Hukuki altyapıyı güçlendireceksiniz. Eğer gündeminiz buysa, akılcı davranmaktan başka seçeneğiniz yoktur.

Böyle bir gündem duygusal tepkilerle yönetilemez. Somut, gerçekçi hedefler koymak, bu hedeflere ulaşmak için stratejiler yapmak gerekir. Yalnızca hedefe vardığımızda değil, izlediğiniz yolun her kilometre taşını geride bıraktığınızda, somut kazanımlar elde etme düşüncesiyle bir yol haritası çıkarmak gerekir.

Değerli üyeler,

2007 yılında yaşayacağımız cumhurbaşkanlığı seçimi ve genel seçimler, Türkiye'nin geleceği açısından, kritik bir dönemeci oluşturmaktadırlar.

Türkiye, hepimizin gayretleriyle, 2007 yılından, toplumsal uzlaşmasını sağlamış, siyasi istikrarını korumuş, küresel ekonomik rekabet gücünü artırmak, ekonomik ve sosyal yapısını güçlendirmek için yeni bir reform programını başlatmış olarak çıkmalıdır. Bunu gerçekleştirebilmemiz, yukarıda kısaca tarif etmeye çalıştığımız orta ve uzun vadeli ülke gündemi konusunda tüm kesimlerin mutabakatın sağlanmasıyla yakından ilgilidir.

Bu gündemin gereklerini ne kendi içimize kapanarak, ne de gelişmişlik düzeyleri bizden çok daha gerideki ülkelerle olan ilişkilerimize bel bağlayarak yerine getiremeyiz

Hiç kuşkusuz, bulunduğumuz coğrafyanın nimetlerinden azami ölçüde faydalanacağız. Balkanlar, Karadeniz, Kafkasya, Orta Asya, Akdeniz ve Orta Doğu'daki siyasi ekonomik ilişkilerimizi geliştirmek için her fırsattan yararlanacağız.

Ama Türkiye'yi gelişmiş ülkeler arasına sokma hedefimizin gerçekleşmesi için bize gerekli olan asıl itici güç AB tam üyelik hedefimizdir.

AB ile ilişkilerimizin gelmiş olduğu noktada, Türkiye'nin kendi hedefini ve stratejisini belirlemesi, yol haritasını oluşturması gerekiyor.

Türkiye tam üyelik için iç ve dış dinamikleri zorlayacak bir hedef tarih belirlemelidir.

Bu tarih, AB'nin yeni bütçe dönemi ve Avrupa Parlamentosu seçimleri göz önüne alındığında "1 Ocak 2014" olmalıdır.

Denebilir ki, AB'nin bizi 2014'te tam üyeliğe kabul etme ihtimali yoksa, böyle bir hedef tarih koymanın kime ne faydası olacak? Bu bakış açısı statik bir analizden kaynaklanmaktadır. Gerek Türkiye, gerekse Avrupa için bugünün koşullarına göre, o koşulları değişmez kabul ederek geleceğe bakarsanız bu sonuca varmanız kaçınılmaz olur.

Oysa her zaman söylediğimiz gibi AB konusunda dinamik bir analiz yapılması lazım.

Uluslararası ilişkilerde taraflar güçleri oranında etki sahibidir.

Türkiye AB uyum sürecinde ilerlerken aslında kendi gücünü pekiştirmektedir. Uyum sürecini iyi değerlendirerek ekonomik büyümesini ortalama yüzde 7'lere taşıyabilen bir Türkiye, istihdam, eğitim, tarım, bölgesel kalkınma gibi yaşamsal sorunlarında çözüm kaynaklarını yaratabilir.

Güçlü bir demokrasiye, istikrarla büyüyen bir ekonomiye sahip olan, eğitim reformu, kırsal kalkınma ve kadın hakları gibi temel sosyal atılımlarını başarmış bir Türkiye, Avrupa'daki karşıt hareketleri etkisizleştirme gücüne de sahip olacaktır.

Öte yandan AB halen bir evrim içindedir. Küresel ekonomik rekabet gücü, kurumsal reform ve siyasal bütünlük alanlarında sorunlarını aşmaya çalışmaktadır. AB içinde, küresel vizyon sahibi bir siyasal bakış açısının mı, yoksa içe kapanık, "eski Avrupa" zihniyetinin mi baskın çıkacağı 2014 yılına kadar muhtemelen netleşmiş olacaktır.

AB'nin evrimi olumsuz yönde gelişirse, uyum süreci dolayısıyla Türkiye'nin bir kaybı olmayacak, aksine kazanımı olacaktır. Çünkü AB uyum sürecinin Türk halkı açısından esas anlamı daha iyi yaşam koşullarıdır. Yediğimiz gıdadan, soluduğumuz havaya, aldığımız eğitimden, kamu sağlığına kadar yaşam koşullarımızı iyileştirmek için bu reformlara zaten ihtiyacımız var.

Bu konuda bazı kesimler, toplumu yanlış yönlendirmekte, sözde "ulusal çıkarları" savunma görüntüsü altında aslında toplumun değişim korkusu üzerinden siyaset yapmaktadır. Bu kesimlere, Türkiye'nin biraz önce tanımladığımız, üretim, istihdam, eğitim ve sosyal gelişim ihtiyaçlarını somut olarak nasıl karşılamayı düşündüklerini sormak gerekir.

"1 Ocak 2014" tarihi, Türkiye'nin duraklayan reform hareketi açısından olumlu psikolojik bir etki yaratacaktır.

Ancak böyle bir hedef koymak demek beraberinde şunları da gündeme almak demektir:

- 1) Siyasete toplumsal uzlaşma kültürünü egemen kılmak ve AB'ne tam üyelik hedefini bir cumhuriyet ideali, ulusal bir proje, partilerüstü bir politika olarak yerli yerine oturtmak
- 2) Türk insanına AB'ye tam üyelik hedefimizin neden Türkiye'nin gerçek ulusal çıkarı olduğunu cesurca anlatmak, uyum sürecinin sokaktaki insan açısından esas anlamının daha iyi yaşam koşulları olduğunu ortaya koymak,
- 3) Türk halkına AB'ye üyeliğin en iyi şekilde müzakere edileceği ve Türkiye'nin ulusal çıkarlarının en iyi şekilde korunacağı konusunda güven vermek,
- 4) Türkiye'nin, 2014 yılına geldiğinde, geride başarılı bir müzakere süreci bırakmış olmasını sağlamak,
- 5) Cumhurbaşkanlığı seçimlerini uzlaşma içinde, topluma bir gerilimin ve kutuplaşmanın egemen olmasına izin vermeden tamamlamak,

- 6) Genel seçimlerde, partilerin, ülkenin gerçek gündemi ile ilgili çözüm önerileri ve programları ile seçmenin karşısına çıkmasının zeminini hazırlamak,
- 7) Ekonomik, sosyal ve siyasi reformları başarıyla sürdürerek, Türkiye karşıtlarının kullandıkları malzemeleri birer birer ellerinden almak,
- 8) AB'nin evrim sürecini ve gündemini yakından izlemek, bu gündeme bir AB üyesi ülke kadar hakim olmak,
- 9) Bölge sorunlarına hakimiyeti artırarak ve Balkanlar'dan Orta Asya'ya geniş bir bölge içinde güçlü ilişkiler tesis ederek uluslararası ilişkilerde etkin bir oyuncu olmak, AB nezdinde konumunu güçlendirmek.
- 10) Bölgemizdeki gelişmelere karşı, içerde istikrarı bozmayacak ve AB sürecini engellemeyecek bir bakış açısıyla yaklaşmak.

Yukarıda sıralanan bakış açılarının topluma ve siyasi partilere egemen olmasında, seçmenler, kurumlar ve sivil toplum kuruluşları olarak bizlere de düşen görevler var.

Değerli üyeler,

21. Yüzyıla şekil verecek olan küresel rekabettir.

Önümüzdeki yıllarda demokrasisi, ekonomisi ve toplumsal yapıları ile bazı ülkeler bu küresel rekabet ortamında yükselirken, bazıları potansiyellerine rağmen fırsatları değerlendiremeyecekler ve küresel refah artışından paylarını alamayacaklardır.

21. Yüzyılda güçlü, lider bir ülke olmak için, Türkiye, daha hızlı büyümeye, daha çok iş alanı yaratabilmeye mecburdur.

Bunun yanısıra, ekonomik ve sosyal dengesizliklerini gidermeye, iyi eğitilmiş, özgür, yaratıcı bir toplum olmaya ve bu toplum için daha iyi yaşam koşulları yaratmaya odaklanmak zorundadır.

Türkiye'nin ulusal çıkarları bu tabloda yatmaktadır.

Türkiye, artık gündem saptırmaktan başka bir işlevi olmayan soyut tartışmalar yerine, akılcılığın egemen olduğu somut hedeflere ve bizi bu hedeflere götürecek siyasi programlara ihtiyaç duymaktadır.

2007 yılına böyle bir havanın egemen olması, ülkedeki tüm sivil toplum kuruluşlarının, siyasi partilerin, kurumların ve bireylerin ortak hedefi olmalıdır.

Hepimiz, kısa vadeli bakış açılarının ve politik çıkar hesaplarının ülkenin geleceğini gölgelemesini engellemek için çaba sarf etmeliyiz.

Büyük hedeflere küçük hesaplarla ulaşamayız.

Teşekkür ederim.